

Bediüzzaman eserlerinde sürekli nefsini eleştiriyor, bir taraftan da Kur'an'ın kendi eserlerine işaret ettiğini belirtiyor. Bu da "İstemem, yan cebime koy!.." sahte tevazusu olarak değerlendiriliyor, bilgi verir misiniz?

Bir doktor, doktorluk mesleğini övse, kimse o doktora kibirli ve kendini övüyor diyemez, çünkü doktor kendini değil, ait olduğu mesleği övüyor.

Üstad Hazretleri kendi şahsını değil, Kur'an'ın mesleğini bu zamanda en güzel bir şekilde yansıtan Risale-i Nur mesleğini övüyor. Bu ince farkı göremeyen kaba ve kesif nazarlı adamlar, Üstad Hazretlerinin bazı sözlerini kendini övüyor gibi algılıyorlar. Üstad Hazretleri kendine bir mevki ve makam iras etmiyor. Üstad Hazretlerinin kendini beğenmediği ve nefsine makam vermediğine bütün hayatı ve eserleri şahittir. Şu sözleri bu inceliğe işaret eden güzel bir levha hükmündedir:

"... Ya şahsımı mübarek ve makam sahibi zannedip gelir. O kapı dahi kapalıdır. Çünkü ben kendimi beğenmiyorum; beni beğenenleri de beğenmiyorum. Cenâb-ı Hakka çok şükür, beni kendime beğendirmemiş..."(1)

Benzer ifade ve hâller, başka büyük zatların hayatında da görülmüştür. Mesela Abdulkadir Geylani Hazretlerinin kasidesinde geçen temeddüh ve iftihar konusunu Üstad şöyle yorumluyor:

"Hazret-i Şeyh, veraset-i mutlaka noktasında, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâmın kadem-i mübarekini omuzunda gördüğü için, kendi kademini evliyanın omuzuna o sırdan bırakıyor. Kasidesinde zahir görünen, temeddüh ve iftihar değil, belki tahdis-i nimet ve âli bir şükürdür. Yalnız bu kadar var ki, muhibbiyet makamı olan makam-ı niyazdan mahbubiyet makamı olan nazdarlık makamına çıkmış. Yani tarik-i acz ve fakrdan, meşreb-i aşk ve istiğraka girmiş. Ve kendine olan niam-ı azime-i İlâhiyeyi yâd edip, bihakkın müftehirane şükretmiştir..."(2)

Nefisleri tezkiye makamında olup, üzerindeki nimetleri tamamen Allah'tan bilen sahabelerin de tahdis-i nimet kabilinden velayet davaları ve izharları olmuştur.

Üstad Hazretleri bu meseleyi de şu şekilde izah ediyor:

"İ'lem eyyühe'l-aziz! Cenab-ı Hakk'ın verdiği nimetleri söyleyip ilân ve tahdis-i nimet etmek, bazan gurura ve kibre incirar eder. Tevazu kastıyla da o nimetleri ketmetmek iyi değildir. Binaenaleyh, ifrat ve tefritten kurtulmak için istikamet mizanına müracaat edilmeli. Şöyle ki:"

"Herbir nimetin iki veçhi vardır. *Bir veçhi* insana aittir ki, insanı tezyin eder, medar-ı lezzeti olur. Halk içinde temayüze sebep olur. Mucib-i fahr olur, sarhoş olur. Mâlik-i Hakikîyi unuttur. En nihayet kibir ve gurur kuyusuna düşürtür."

"*İkinci veçhi ise*, in'am edene bakar ki, keremini izhar, derece-i rahmetini ilân, in'âmını ifşa, esmâsına şehadet eder. Binaenaleyh, tevazu, ancak birinci vecihte tevazu olabilir. Ve illâ küfranı tazammun etmiş olur. Tahdis-i nimet dahi, ikinci vecihle mânevî bir şükür olmakla memduh olur. Yoksa, kibir ve gururu tazammun ettiğinden mezmumdur. Tevazu ile tahdis-i nimet, şöylece bir içtimâları var:"

"Bir adam hediye olarak bir palto birisine veriyor. Paltoyu giyen adama, başka bir adam '*Ne kadar güzel oldun.*' dediğine karşı, '*Güzellik paltonundur.*' dediği zaman, tevazuyla tahdis-i nimeti cem etmiş olur."(3)

Bazıları, tahdis-i nimet ile gururu birbirine karıştırıp, tahdis-i nimet kabilinden söylenmiş sözleri, gurur gibi telakki ediyorlar.

Allah'ın insanlar üstünde sayısız nimetleri vardır. Bu nimetleri insan kendinden bilirse gurur ve kibir olur, yok bu nimetleri inkar edip gizlerse bu da küfran-ı nimet olur ki, her iki durum da manevi bir hastalıktır. Yani insanın üstünde görünen nimetleri kendinden bilmesi nasıl caiz değilse, aynı şekilde o nimetleri yok sayıp inkar etmesi de caiz değildir.

Bu yüzden **tahdis-i nimet** dediğimiz, nimeti Allah'tan bilip bu nimeti üzerinde izhar ve ilan etmek yolunu takip etmeliyiz. Tevazu hasletini bu çerçevede anlamak iktiza ediyor. Tevazu aslında nimeti Hakk'tan bilip insanlar üstünde fazilet-fürüşlük taslamamaktır. Yoksa nimeti görmezlikten gelip saklamak tevazu değil, küfran-ı nimettir.

Üstad Hazretlerin Risale-i Nurları övmesini bu kapsamda da anlayabiliriz...

Dipnotlar:

- (1) bk. [Mektubat, Yirmi Altıncı Mektup, Dördüncü Mebhas.](#)
- (2) bk. [Sikke-i Tasdik-i Gaybî, Sekizinci Lem'a.](#)
- (3) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)